

Forskning saknas
En kunskapsöversikt över forskningsfältet
jämställdhetsintegrering

- Av Camilla Norrbin och Annika Olsson
- Program Jämi, Jämställdhetsintegrering i staten vid Nationella sekretariatet för genusforskning vid Göteborgs universitet

Syftet med kunskapsöversikten är att

- Ge en överblick av forskning kring jämställdhetsintegrering och de vetenskapliga diskussioner som förts på temat och de slutsatser som dragits.
- Bidra till en fördjupad kunskap och diskussion kring jämställdhetsintegrering med utgångspunkt i forskning och beprövad erfarenhet.

Huvuddelen av materialet som använts i översikten är hämtat från

- LIBRIS nationella söktjänst
- Fulltextdatabaser
- Offentligt tryck

Den akademiska debatten om jämställdhetsintegrering har fokuserat två problemområden

- Kopplingarna mellan jämställdhetsintegrering och annan jämställdhetspolicy
- Jämställdhetsintegreringens användbarhet och räckvidd.

Kritiken mot jämställdhetsintegrering kan delas in i fyra delar

- Jämställdhetsintegrering reproducerar könsskillnader eftersom den bygger på att synliggöra skillnaderna mellan män och kvinnor.
- Jämställdhetsintegrering är inte något nytt i förhållande till tidigare använda metoder.
- Jämställdhetsintegrering är för komplicerat för att genomföras, det hotar andra former av jämställdhetsarbete och/eller det är genomdrivet för att skapa arbetstillfällen för jämställdhetsexperter.
- Jämställdhetsintegrering måste ske kontinuerligt utan slut. Strategin har blivit målet i sig, inte ökad jämställdhet.

Jämställdhetsintegreringen

- leder till att kvinnor ska bli som män för att passa in i samhället,
- tillför inget nytt i jämställdhetssträvandena,
- har en osäker transformativ potential,
- är alltför svårt att genomföra,
- är alltför komplex för att användas samt
- saknar ofta politiskt stöd i processen.

Hur vill forskarna att vi undviker dessa fallgropar?

- anlägg ett intersektionellt perspektiv på jämställdhetsintegreringen,
- använda evidensbaserad kunskap samt
- för en aktiv dialog med och involvera medborgarna i jämställdhetsintegreringen.

Vilka språngbrädor mot jämställdhet pekar forskarna ut?

- Politiskt ansvar
- Utbildning och kunskap
- Fakta, mätbara mål och dialog med medborgare
- Experter och koordination
- Tålamod och flexibilitet

Politiskt ansvar

- Politiska åtaganden och styrning inklusive allokering av resurser för ändamålet.
- Utarbetande, implementering och uppföljning av konkreta och tydliga jämställdhetspolitiska mål.

Utbildning och kunskap

- Utbildning i jämställdhet, genus, intersektionalitet och jämställdhetsintegrering.
- Kunskap måste relateras till aktuell verksamhet och kontext.

Fakta, mätbara mål och dialog med medborgare

- Könsuppdelad statistik och konsekvensanalyser av verksamhet i jämställdhetsperspektiv.
- Utarbetande av mätbara mål för det som ska uppnås och robusta indikatorer för dessa mål.
- En öppen dialog med det omgivande samhället om vad medborgarna förväntar sig och vill ha ut av t.ex. samhällsservicen.

Experter och koordination

- Jämställdhetsenheter och experter.
- Forskning och evidensbaserad kunskap.
- Stöd och koordination.
- Samverkan och helhetssyn.

I Sverige pågående forskning om jämställdhetsintegrering

- Ett urval av svenska forskningsfinansiärers forskningsdatabaser: FAS, Formas, Riksbankens Jubileumsfond, Vetenskapsrådet och Vinnova
- En sökning på Universitets och högskolors hemsidor baserad på nyckelorden: "jämställdhet" och "forskning".

Förväntade resultat kartläggning pågående forskning:

- diskussionen om och bruket av ett integrerat jämställdhetsperspektiv (vad det innefattar och innebär, varför och mot bakgrund av vad)
- ett integrerat jämställdhetsperspektiv (hur det sker, på vilket sätt och vilka som är involverade i arbetet), samt
- resultat/effekter av ett integrerat jämställdhetsperspektiv i olika slags verksamheter.

Resultat av kartläggning pågående forskning

- 1. Två huvudgrupper av pågående forskning
 - mer direkt berör området jämställdhetsintegrering
 - forskning som berör området jämställdhet i ett vidare perspektiv.
- 2. Två typer av studier:
 - de som kartlägger och analyserar pågående arbete eller processer, och
 - de som studerar resultat och effekter.

- Forskning som berör området jämställdhet i ett vidare perspektiv är mer frekvent förekommande än forskning som berör området jämställdhetsintegrering.
- Mest frekvent kategori: Kartläggande studier som berör jämställdhet
- Den näst vanligaste kategorin är studier som berör jämställdhetsintegrering och som kartlägger och analyserar pågående arbete eller processer.
- Den minst frekvent förekommande kategorin är resultatriktade studier som undersöker effekter av arbete med jämställdhetsintegrering eller jämställdhet.

Pågående forskning i relation till de jämställdhetspolitiska målen

- Flest antal pågående studier inom delmål två: ekonomisk jämställdhet
- Näst vanligast är delmål ett: en jämn fördelning av makt och inflytande.
- Delmål tre, jämn fördelning av det obetalda hem och omsorgsarbetet, är inte så frekvent som man kunde förväntat sig.
- Delmål fyra, mäns våld mot kvinnor och kroppslig integritet är det delmål som minst antal av de pågående studier jag funnit kan relateras till. Intressant nog återfinns flertalet av dem inom gruppen resultatutvärderade studier.

Identifierade forskningsluckor: framtida utmaningar

- Forskning om jämställdhetsintegrering generellt
- Resultatinriktad forskning
- Komparativa perspektiv
- Intersektionella perspektiv

